



**БЕЗОПЛАТНА  
ПРАВОВА  
ДОПОМОГА**

# Насильство в сім'ї – це злочин! Як розпізнати та захистити себе



## Масштаби проблеми

**Дані МВС України стосовно домашнього насильства (2015 р.):**

- Надійшло 117 941 заяв;
- Поставлено на облік 57 352 кривдники (з них 92% - чоловіки)

**Дані Мінсоцполітики стосовно домашнього насильства (2015 р.):**

- Надійшло 103 101 повідомлення (стосувалися 79822 сімей).
- Стосовно 8986 (8,7%) сімей такі повідомлення надходили повторно.

**30–40 % викликів поліції на день пов'язані з побутовим насильством, із яких у 18-20% правопорушника ізолюють та доставляють у відділення поліції**



**Більшості випадків свідком насильства стає дитина, що робить її також жертвою такого насильства.**






# Національне законодавство

## Закон України «Про попередження насильства в сім'ї»

**Насильство в сім'ї** – діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією.

 особами, що страждають від сімейного насильства, можуть бути тільки члени сім'ї особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки. Цей Закон не поширюється на сусідів, осіб, що зустрічаються, але не перебувають у шлюбі або спільно не проживають)

## ХТО НЕСЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО?

### Кривдник з числа таких осіб:

- ✓ подружжя; ✓ особи, які проживають (проживали) спільно однією сім'єю; ✓ їх родичі;
- ✓ опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, патронатні вихователі.



- **фізичне насильство в сім'ї** – умисне нанесення одним членом сім'ї іншому члену сім'ї побоїв, тілесних ушкоджень, що може призвести або призвело до смерті постраждалого, порушення фізичного чи психічного здоров'я, нанесення шкоди його честі і гідності;
  - **сексуальне насильство в сім'ї** – протиправне посягання одного члена сім'ї на статеву недоторканість іншого члена сім'ї, а також дії сексуального характеру по відношенню до неповнолітнього члена сім'ї;
- психологічне насильство в сім'ї** – насильство, пов'язане з дією одного члена сім'ї на психіку іншого члена сім'ї шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, якими навмисно спричиняється емоційна невпевненість, нездатність захистити себе та може завдаватися або завдається шкода психічному здоров'ю;
- **економічне насильство в сім'ї** – умисне позбавлення одним членом сім'ї іншого члена сім'ї житла, їжі, одягу та іншого майна чи коштів, на які постраждалий має передбачене законом право, що може призвести до його смерті, викликати порушення фізичного чи психічного здоров'я.



## Найчастіші прояви насильства, які зазначались у судових рішеннях

- вислови нецензурною лайкою
- образи
- погрози фізичною розправою/ погрози вчинити насильство та застосувати силу
- психологічний та моральний тиск
- пошкодження майна
- перешкоджання у користуванні майном
- намагання вчинити бійку
- голосний крик
- штовхання
- вчинення бійки, яка не мала наслідком спричинення побоїв чи тілесних ушкоджень
- вимагання грошей на придбання алкоголю
- тягання за волосся
- ляпас по обличчю

Звернення чи повідомлення про **факти жорстокого поводження з дитиною** може бути подано самою дитиною або будь-якою іншою фізичною особою (сусіди, знайомі тощо) за місцем її проживання до:

- поліції;
- закладів освіти (дитячі садочки, школи);
- медичних закладів;
- управлінь (відділів) у справах сім'ї та молоді (знаходяться в районних, міських адміністраціях);
- центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (спеціалізований заклад виконавчого органу в міських радах).





**МІНІСТЕРСТВО  
ЮСТИЦІЇ**

**Національна “гаряча” лінія з попередження домашнього насильства,  
торгівлі людьми та гендерної дискримінації**

**0 800 500 335**

**або**

**116123**

**Безкоштовно зі стаціонарних та мобільних телефонів у межах України**

**“Гаряча лінія” системи безоплатної правової допомоги**

**0 800 213 103**

**Безкоштовно зі стаціонарних та мобільних телефонів у межах України**



МІНІСТЕРСТВО  
ЮСТИЦІЇ

# Історії (взяті зі звернень дітей на Національну дитячу «гарячу лінію»)

## **1. Доброго дня! Мене звати Діма. Мені 9 років. Я живу в Ужгороді. Я не хочу жити так...**

Хочу Вам дещо розповісти. У мене є ще 2 братика (молодші - 8 і 6 років). Ми усі страждаємо від насильства з боку мами. Вона з нас постійно знущається... Бере нас, наприклад, за вуха і піднімає догори, тримає, а потім ставить на підлогу... (Плаче)... Знаєте як це боляче? А ще, бере тряпку для миття підлоги та затикає нам по черзі рот! Це просто жахливо! Найбільше за усіх отримує Вова (молодший брат, якому 8 років), він став більш витривалий і сильніший! Допоможіть нам! Будь-ласка!





МІНІСТЕРСТВО  
ЮСТИЦІЇ

## **2. Доброго дня! Мене звати Олена. Мені 15 років.**

Я проживаю в Одеській області. Я не знаю, чи можна до вас звернутися з таким проханням, але я просто знаходжуся у безвихідній ситуації. Моя проблема полягає в тому, що мої батьки – алкоголіки. Вони пропивають геть всі гроші, виносять речі з будинку. На минулому тижні пропили телевізор. Я вже 2 дні нічого не їм, бо їсти нічого. У нас ще залишилася корова, але я боюся, що вони і її проп'ють. Допоможіть мені!



МІНІСТЕРСТВО  
ЮСТИЦІЇ

### **3. Доброго дня! Мене звати Льоня. Мені 8 років.**

Я проживаю в м. Хмельницький. Я подзвонив до вас, бо в мене щодня сваряться батьки і мої друзі, які порадили мені цей номер сказали, що ви допоможете. Я не знаю, яка причина сварок моїх батьків, але, все рівно, я це дуже тяжко переживаю. Коли вони починають підвищувати тон один на одного, я починаю плакати. В процесі сварки я намагався поговорити з батьками, але вони мене не чують. А ще в мене є маленька сестричка Ангелінка, яка теж постійно плаче, коли батьки сваряться. Їй 9 місяців. Як пояснити батькам, що я не хочу аби вони сварилися і дуже сильно їх обох люблю? А ще мені дуже шкода Ангелінку.

**Дякую за увагу!**